



**ХВОРОБИ КУРЕЙ**

Міністерство освіти і науки України  
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

# Хвороби курей

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв  
2019

УДК 636.5.09

X32

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

**Хвороби** курей : рек. покажч. літ. / уклад. . І. А. Фисен-  
X32 ко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Миколаїв :  
МНАУ, 2019. – 72 с.

© Миколаївський національний  
аграрний університет, 2019

© Бібліотека Миколаївського НАУ,  
2019

## ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Хвороби курей» присвячений темі діагностики, профілактики і лікування хвороб курей.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань лікування хвороб курей. При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик адресований аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться питаннями профілактики і лікування курей.

## ВСТУП

Хворобою (захворюванням) домашньої птиці є порушення нормальних функцій організму, і ступінь цього порушення обумовлює тяжкість захворювання. Залежно від причини виникнення хвороби курей поділяються на:

- вірусні (причина виникнення - віруси);
- бактеріальні (бактерії);
- протозойні (найпростіші такі як кокцидії);
- грибкові (грибки такі як аспергільоз);
- хвороби обміну речовин або аліментарні (нестача поживних речовин, отруєння);
- хірургічні (різні пошкодження і рани).

Наслідки, викликані виникненням захворювання, можуть загрожувати великими економічними втратами.

- Падіж - при деяких захворюваннях курей може доходити до 100% поголів'я.
- Зниження продуктивності - приріст може знижуватися до 50% від нормативного, відповідно збільшуючи витрату кормів.
- Зниження забійного виходу - величина відбракування птиці може зростати до 25% безпосередньо на забійному цеху через невідповідність нормативам.
- Витрати на лікування.
- Витрати на утилізацію полеглої птиці.
- Втрата привабливості продукції.

Для запобігання таких наслідків ведеться робота з профілактики (попередження) захворювань. Профілактика захворювань заснована на наступних факторах.

1. Підвищення резистентності (стійкість до проникнення і развітію збудників хвороби) організму - за рахунок використання коштів внутрішнього захисту організму, таких як вакцинація і відповідні умови годівлі та утримання. Недолік поживних речовин або підвищений вміст шкідливих газів в пташнику може бути чинником, що повертає до виникнення інфекційних хвороб птиці внаслідок зниження рівня резистентності організму.

2. Кількість хвороботворних агентів, що потрапили в організм, може бути максимально знижено при використанні системи біозахисту (зовнішнього захисту організму). Кокцидіоз являє гарний приклад взаємодії між кількістю паразитів і тяжкістю інфекції, оскільки захворюваність і смертність птахів безпосередньо залежать від кількості спожитих ооцист. Навколишні умови також сильно впливають на процес захворювання, оскільки стан підстилки впливає на споруляцію ооцист і їх збереження. Подібна ситуація характерна для багатьох інфекційних захворювань.

3. Здібності інфекції викликати захворювання. Цей параметр дуже мало залежить від нас і тому повинен постійно контролюватися для забезпечення адекватної роботи перерахованих вище систем захисту.

Лікування птиці має починатися перш за все з правильної постановки діагнозу (встановлення причини захворювання по його наслідкам - ознакам), оскільки метод і схема лікування для різних причин

захворювання абсолютно різні. Постановка діагнозу залежить від трьох важливих факторів:

1. Знання нормального вигляду та структури органів птиці (анатомічні та фізіологічні особливості), нормативних показників лабораторних досліджень (вірусологія, бактеріологія, хімічний аналіз) і т.д .

2. Знання симптомів хвороб і найбільш характерних ушкоджень організму при захворюванні.

3. Достатній обсяг проведених оглядів або розтинів (не ставити діагноз лише за даними 1 голови) і лабораторних досліджень для проведення диференціальної діагностики (оскільки багато ознак загальні для цілого ряду захворювань).

*Джерело*

Хвороби птиці[Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані.- Режим доступу: <http://alfa-vet.com/index.php/illnesses> – Дата останнього доступу: 28.11.2019. – Назва з екрану.

## Інфекційні та вірусні хвороби курей

1. Абдуллоев Х. С. Инфекционный бронхит кур генотипа QX (обзор) / Х. С. Абдуллоев, В. В. Макаров // Птицеводство. – 2015. – № 2. – С. 52-56.
2. Абдуллоев Х. С. Инфекционный бронхит кур генотипа QX / Х. С. Абдуллоев, В. В. Макаров // Сучасне птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 28-30.
3. Авдос'єва І. Фаги проти сальмонели / І. Авдос'єва, В. Регенчук, А. Падовський // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 126-128. Перспективними і дуже ефективними в боротьбі із сальмонельозом птиці є бактеріофаги, які дозволяють уникнути застосування антибіотиків.
4. Авдос'єва І. К. Ефективність імунокомплексної вакцини проти інфекційної бурсальної хвороби бройлерів / І. К. Авдос'єва, В. В. Регенчук, О. Б. Басараб // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 12. – С. 38-41.
5. Авдос'єва І. Гарантована безпека / І. Авдос'єва // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 108-110. Сьогодні для боротьби з бактеріальними інфекціями птиці, а також із лікувально-профілактичною метою, ефективними є антибактеріальні ветеринарні препарати, що містять тилозину тартрат.
6. Авдос'єва І. Надійний захист / І. Авдос'єва, В. Регенчук, О. Басараб // Наше птахівництво. – 2016. – № 6. – С. 68-70. Про інфекційну бурсальну хворобу (ІБХ, хвороба Гамборо) птиці.
7. Авдос'єва І. Протидія мікоплазмі / І. Авдос'єва, Н. Остапів // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 90-92.



*Особливо небезпечним для птахівництва є захворювання птиці на мікоплазмоз. Про це захворювання йдеться у даній статті.*

8. Авдосьєва І. Профілактика хвороби Ньюкасла / І. Авдосьєва, В. Регенчук // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 90-94.

9. Авдосьєва І. К. Орнітобактеріоз - серйозна проблема у птахівництві / І. К. Авдосьєва, С. А. Пономарьова // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 8. – С. 60-63.

10. Айєл В. Інфекційна бурсальна хвороба / В. Айєл // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 81-82.

*В цій статті йдеться про профілактику і клінічні прояви інфекційної бурсальної хвороби у птиці.*

11. Айєл В. Хвороба Ньюкасла / В. Айєл // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 80-82.

*По економічних збитках і втратах для птахівничих господарств із хворобою Ньюкасла не зрівняється жодне вірусне захворювання. Єдиний спосіб захистити птицю - своєчасна імунізація.*

12. Ашаш У. Новий підхід до хвороби Гамборо / У. Ашаш, А. Майкл // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 124-126.

*Для усунення проблеми з хворобою Гамборо оптимальним буде застосування вакцини для добових курчат в інкубаторі, що забезпечить раннє формування імунітету й зручність проведення вакцинації.*

13. Бакулин В. А. Гемофилез / В. А. Бакулин // Ефективне птахівництво. – 2018. – № 5-6. – С. 43-45.

14. Бакулин В. А. Коронавірусний ентерит уток и индеек / В. А. Бакулин // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 10. – С. 36-39.

15. Бакулин В. А. Микоплазмоз домашней птицы / В. А. Бакулин // Эффективное птицеводство. – 2015. – № 4-5. – С. 35-39.
16. Бакулин В. А. Ринотрахеит / В. А. Бакулин // Эффективное птицеводство. – 2017. – № 1. – С. 36-38.
17. Бакулин В. А. Токсоплазмоз / В. А. Бакулин // Эффективное птицеводство. – 2017. – № 12. – С. 33-34.
18. Безкоморна В. М. Епізоотичні особливості метапневмовірусної інфекції та методи її діагностики / В. М. Безкоморна, Т. О. Василенко, Д. М. Масюк // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 12-13.
19. Березовський А. В. Аспергільоз / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2017. – № 9. – С. 47-49.
20. Березовський А. В. Інфекційна анемія курчат / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2018. – № 1. – С. 40-41.
21. Березовський А. В. Інфекційна бурсальна хвороба / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2018. – № 7. – С. 42-44.
22. Березовський А. В. Інфекційний бронхіт / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2017. – № 7. – С. 46-48.
23. Березовський А. В. Інфекційний ларинготрахеїт птиці / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2017. – № 10. – С. 42-44.
24. Березовський А. В. Кампілобактеріоз (вібріоз) птиці / А. В. Березовський // Эффективное птицеводство. – 2016. – № 1. – С. 36-41.

25. Березовський А. В. Колібактеріоз птиці / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 7. – С. 31-34.
26. Березовський А. В. Лейкозо-саркоматизні хвороби птиці / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 6. – С. 41-42.
27. Березовський А. В. Пастерельоз [птиця] / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 12. – С. 32-34.
28. Березовський А. В. Псевдомоноз / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 11. – С. 37-39.  
*Псевдомоноз - інфекційна хвороба птиці, яка проявляється у формі пневмонії, ентериту, септицемії та токсемії.*
29. Березовський А. В. Реовірусна інфекція / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 12. – С. 35-37.
30. Березовський А. В. Респіраторний мікоплазмоз птиці / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 2. – С. 38-41.
31. Березовський А. В. Стафілококоз птиці / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 9. – С. 46-48.
32. Березовський А. В. Стрептококоз птиці / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 8. – С. 34-36.
33. Березовський А. В. Хвороба Марека / А. В. Березовський // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 3. – С. 42-44.

34. Борисенкова А. Н. Инфекционные риниты и синуситы у птицы / А. Н. Борисенкова // Корми і факти. – 2016. – № 11. – С. 20.

35. Вірусна патологія // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 118-119.

*Інфекційний бронхіт курей усе ще є суттєвою проблемою для промислового птахівництва й призводить до значних економічних збитків. Про захист птиці від цієї хвороби йшлося на семінарі у м. Трускавець Львівської області, що відбувся 12-15 лютого 2019 р. за темою "Сучасні аспекти вакцинопрофілактики у свинарстві та птахівництві".*

36. Гадзевич О. Сальмонельозна інфекція / О. Гадзевич, А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 96-98. В цій статті йдеться про сальмонельоз птиці.

37. Гемофільоз підкрався непомітно... // Наше птахівництво. – 2015. – № 2. – С. 88-90. В цій статті йдеться про інфекційну хворобу птиці - гемофільоз.

38. Гриппи птиць // Ефективне птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 41-43.

39. Дворська Ю. У боротьбі проти сальмонели / Ю. Дворська // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 74-75.

40. Дмитриева М. Е. Диагностика и профилактика актуальных вирусных болезней птиц, / М. Е. Дмитриева // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 9. – С. 54-63.

41. Дронов О. Захист у мінливих умовах / О. Дронов, Х. Бакрі // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 90-92.

*Вірус інфекційного бронхіту має дуже високу генетичну мінливість, тому для його профілактики слід поєднувати класичні та варіантні штами вакцин. Збудником вірусу*

*інфекційного бронхіту (ВІБ) є коронавірус, що поширений в усьому світі, в усіх галузях птахівництва.*

42. Жейнова Н. Вісцеральна подагра несучок / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 84-85.

43. Жейнова Н. Інфекційний енцефаломієліт [птиці] / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 80-82.

44. Жейнова Н. Реовірусна інфекція / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 102-105.

45. Жейнова Н. Респіраторний ворог / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2016. – № 2. – С. 82-83.

*Про перші ознаки захворювання птиці на мікоплазмоз.*

46. Жейнова Н. Синдром зниження несучості / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 76-79.

*Синдром зниження не вірусне захворювання курей-несучок.*

47. Захист від Ньюкасла // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 106-108.

48. Зон Г. Вірусні гепатити / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 94-99. В цій статті йдеться про вірусні гепатити птиці.

49. Зон Г. Віспа птиці / Г. Зон // Наше птахівництво. – 2018. – № 6. – С. 78-82.

50. Зон Г. Геморагічний ентерит / Г. Зон // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 98-99.

*Імунізація індичок від геморагічного ентериту забезпечує формування стійкого тривалого імунітету, що гарантує захист від зараження птиці польовими штамами.*

51. Зон Г. Кишковий спірохетоз / Г. Зон, Л. Івановська //

Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 110-112.

*В цій статті йдеться про діагностику і лікування кишкового спірохетозу птиці.*

52. Зон Г. Найнебезпечніші бактеріози / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2016. – № 6. – С. 66-67.

*Бактеріальні хвороби птиці.*

53. Зон Г. Орнітобактеріоз птиці / Г. Зон // Наше птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 80-83.

*Орнітобактеріоз птиці - високококонтагіозне захворювання, що характеризується респіраторним синдромом.*

54. Зон Г. Паталогії кінцівок / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2017. – № 3. – С. 80-83.

*Ураження кінцівок птиці спровоковані інфекційними захворюваннями, неналежними умовами утримання птиці та неякісною годівлею.*

55. Зон Г. Хвороби верхніх дихальних шляхів / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 90-92.

*Про захворювання верхніх дихальних шляхів птиці.*

56. Зоценко В. Хвороба бронхів / В. Зоценко // Наше птахівництво. – 2015. – № 6. – С. 82-84.

*Інфекційний бронхіт курей.*

57. Инфекционные болезни эмбрионов // Эффективное птахівництво. – 2016. – № 2. – С. 33-38.

58. Імуноферментний метод оцінки ефективності вакцинації бройлерів проти інфекційного бронхіту / І. К. Авдос'єва, О. Б. Басараб, В. В. Регенчук [и др.] // Эффективное птахівництво. – 2015. – № 7. – С. 28-30.

59. Інфекційна бурсальна хвороба курей (хвороба Гамборо) // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 9. – С. 20-22.

60. Как лечить кокцидиоз у бройлеров [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://agro-v.com.ua/kak-lechit-koktsidioz-u-broylerov>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

61. Килименко В. Антибиотики: быть или не быть / В. Килименко // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 38-41.

*Мировое сообщество серьезно обеспокоено постоянно растущей устойчивостью патогенных бактерий к действию антибактериальных препаратов. Медицинские препараты для лечения птицы и животных от инфекционных заболеваний, становятся менее эффективными в связи с усилением устойчивости микроорганизмов к противомикробным препаратам, что затрудняет лечение. О способах преодоления лекарственной устойчивости микроорганизмов, о разработке комплексного антибиотика идет речь в этой статье.*

62. Клименок О. М. Контроль сальмонельозу в птахогосподарствах: функції держави й відповідальність власників / О. М. Клименок, Т. О. Гаркавенко // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 4. – С. 58-63.

63. Комплексний підхід до діагностики сальмонельозу птиці / А. В. Кокарев, Т. О. Василенко, Д. М. Масюк, В. М. Безкоморна // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 9. – С. 23-24.

64. Корелла Х. С. Птиця в безпеці / Х. С. Корелла // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 110-113.

65. Коцюмбас Г. Орнітобактеріоз / Г. Коцюмбас, Г. Бліщ // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 3. – С. 53-55.

*Орнітобактеріоз - інфекційне захворювання індиків та курей.*

66. Краєвська І. Респіраторний мікоплазмоз / І. Краєвська // Наше птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 112-113.

*Про респіраторний мікоплазмоз у птиці.*

67. Менжик Т. Метапневмовірусна інфекція / Т. Менжик // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 80-82.

*Про метапневмовірус птиці - хворобу поліентіологічної природи. Як і для профілактики багатьох інфекційних хвороб, щоб уникнути метапневмовірусної інфекції, важливо дотримуватися правил біобезпеки й організувати хороший менеджмент у господарстві.*

68. Менжик Т. Тифозна птиця / Т. Менжик // Наше птахівництво. – 2016. – № 5. – С. 110.

69. Нагорна Л. Інфекційний синовіт птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 3. – С. 98-100.

70. Нагорна Л. Стафілококоз продуктивної птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 84-88.

71. Нагорна Л. Стрептококоз продуктивної птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 82-85.

*Про стрептококоз - хворобу у птиці. Про встановлення діагнозу, клінічні ознаки хвороби та заходи з ліквідації захворювання можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

72. Нагорна Л. Хвороба Марека / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2019. – № 1. – С. 100-102.

*Про хворобу Марека у птиці. Про встановлення діагнозу, клінічні ознаки хвороби та заходи з ліквідації захворювання можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

73. Наливайко Л. Реовірусна інфекція / Л. Наливайко,



Г. Білецька, Ю. Ніколаєнко // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 80-82.

*Контагіозне захворювання птиці, яке характеризується кульгавістю, ранньою загибеллю птиці, видставанням у рості та розвитку.*

74. Неверковець Н. Ю. MRSA - інфекції у птахівництві: загроза для галузі і здоров'я людей / Н. Ю. Неверковець, М. М. Попадюк // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 4. – С. 21-23.

75. Немашкало А. Збитки нікому не потрібні / А. Немашкало, Г. Попова, В. Постоєнко // Аграрний тижень. Україна. – 2015. – № 7. – С. 70-71.

*Інфекційний бронхіт курей (ІБК).*

76. Нечипуренко О. Боротьба з резистентністю / О. Нечипуренко // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 100-102.

*Альтернативні заходи профілактики сальмонельозу курей, такі як вакцинація, ефективні, зокрема, й у боротьбі з антибіотикорезистентністю.*

77. Новикова О. Б. Актуальные и новые бактериальные болезни в птицеводстве / О. Б. Новикова, М. А. Павлова // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 2. – С. 52-55.

78. Новикова О. Б. Колибактериоз птиц / О. Б. Новикова, А. А. Бартенев, В. Н. Ласкавий // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 7. – С. 46-50.

79. Новикова О. Б. Об анаэробной энтеротоксемии птиц / О. Б. Новикова // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 1. – С. 42-46.

*Остропротекающая инфекционная болезнь птиц.*

80. Новикова О. Б. Респираторний микоплазмоз птиц / О. Б. Новикова // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 3. – С. 61-65.

81. Новикова О. Б. Респираторний синдром птахів бактеріальної етіології / О. Б. Новикова // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 1. – С. 58-61.

82. Новикова О. Б. Сальмонеллези птахів / О. Б. Новикова, Р. Р. Абдрахимов // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 4. – С. 38-41.

83. Новикова О. Б. Сальмонеллези птахів / О. Б. Новикова, Р. Р. Абдрахимов // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 5. – С. 64-67.

84. Новикова О. Б. Стафілококкози птахів / О. Б. Новикова, М. А. Павлова, В. В. Крюкова // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 9. – С. 52-56.

85. Палій А. Погрішності вакцинації / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 104-109.

*Вакцинуючи птахів, спеціаліст розраховує на те, що всі поголів'я отримують препарат, але по факту може виявитись, що частина стада є не вакцинована й схильна до інфікування вірусом.*

86. Передові технології вакцинації бройлерів в інкубаторії проти інфекційної бурсальної хвороби / І. К. Авдосьєва, В. В. Регенчук, В. Б. Басараб, І. Л. Мельничук // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 9. – С. 34-37.

87. Природний захист // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 76-78.

*Доведено, що натуральні протимікробні агенти сприяють формуванню здорового кишкового мікробіоценозу птахів і захисту від інфекційних агентів.*

88. Прокудіна Н. Аденовірусна інфекція [птиця] / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 5. – С. 104-107.

89. Прокудіна Н. Інфекційна загроза для зародків / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2017. – № 1. – С. 25-27.

90. Прокудіна Н. Інфекційний бронхіт курей / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 72-74.

91. Прокудіна Н. Колібактеріоз із яйця / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2017. – № 3. – С. 98-102. Смертність зародків від низької дезінфекції яєць.

92. Прокудіна Н. Сальмонельоз зародків / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2017. – № 6. – С. 92-95.

*Про сальмонельоз у птиці.*

93. Профілактика ньюкаслської хвороби // Наше птахівництво. – 2016. – № 6. – С. 76-79.

94. Прохорова Ю. В. Профілактика сальмонеллеза птиц / Ю. В. Прохорова, А. В. Гавриков // Птицеводство. – 2015. – № 6. – С. 43-45.

95. Пташиний грип [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://uk.wikipedia.org/wiki/Пташиний\\_грип](https://uk.wikipedia.org/wiki/Пташиний_грип). – Дата останнього доступу : 29.11.2019.

96. Реовірусна інфекція курей (Теносиновіт курей) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://vetmarket.ltd/info/disease/geovirusna\\_infektsiya\\_kurey\\_tenosinovit\\_kurey](https://vetmarket.ltd/info/disease/geovirusna_infektsiya_kurey_tenosinovit_kurey). – Дата останнього доступу : 29.11.2019

97. Респіраторний мікоплазмоз курей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://uk.wikipedia.org/wiki/Респіраторний\\_мікоплазмоз\\_курей](https://uk.wikipedia.org/wiki/Респіраторний_мікоплазмоз_курей). – Дата останнього доступу : 29.11.2019

98. Садовников Н. В. Особенности инфекционного бронхита у цыплят-бройлеров / Н. В. Садовников, И. М. Донник // Эффективное птицеводство. – 2014. – № 11. – С. 40-41.
99. Сальмонеллез [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Сальмонеллез>. – Дата последнего доступа : 29.11.2019.
100. Сахацький І. М. Контроль некротичного ентериту у птахівництві / І. М. Сахацький // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 14-15.
101. Славянська В. Від супутника до вбивці / В. Славянська // Наше птицеводство. – 2016. – № 4. – С. 64-66.  
*Колібактеріоз птиці.*
102. Спирохетоз у кур [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <https://kurinyjdom.ru/zdorove-kurits-lechenie-kurits/spirokhetoz-u-kur.html>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019.
103. Старов С. К. Пневмовирусная инфекция птиц и ее диагностика / С. К. Старов // Корми і факти. – 2016. – № 1-2. – С. 40-41.
104. Стець В. Як вберегти свійську птицю від пташиного грипу ? / В. Стець // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 3. – С. 24-29.
105. Стець В. В. Контроль за хворобою Ньюкасла / В. В. Стець // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 4. – С. 40-41.
106. Стець В. В. Профілактика сальмонелозів при вирощуванні та переробленні птиці / В. В. Стець // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 7. – С. 32-37.

107. Стоп Гамборо / В. Килименко, Ф. Вабищевич, Ю. Мащенко, О. Іващенко // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 80-82.

*Порівняльне вивчення характеристик ефективності вакцин проти хвороби Гамборо.*

108. Стоунрок Р. Возможности контроля сальмонеллы с помощью подкислителей / Р. Стоунрок // Эффективное тваринництво. – 2016. – № 4-5. – С. 39-43.

109. Стратегії "Diva". Особливості її застосування для контролю хвороби Ньюкасла / Т. О. Василенко, А. В. Кокарев, Д. М. Масюк [та ін.] // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 5. – С. 12-13.

110. Сучасні тенденції препарату "Трифузол" 1% у птахівництві / І. Я. Коцюмбас, І. К. Авдосьєва, В. В. Парченко [и др.] // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 3. – С. 61-63.

111. Трефилов Б. Б. Реовирусная инфекция у птиц / Б. Б. Трефилов, В. В. Пругло, Д. В. Дмитриев // Эффективное птахівництво. – 2015. – № 11. – С. 41-44.

112. Фотіна Г. Небезпечний клібсієльоз / Г. Фотіна // Наше птахівництво. – 2018. – № 5. – С. 124-127.

*Через синдром зниження несучості господарства мають суттєві економічні збитки внаслідок недоотримання товарного чи інкубаційного яйця, зниження біологічної повноцінності яєць.*

113. Фотіна Т. Ешерихіоз / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 78-80.

114. Фотіна Т. Кампілобактеріоз / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 80-83.

*Кампілобактеріоз - інфекційна хвороба птиці, яка проявляється у формі ентериту, гепатиту, септицемії та інтоксикації.*

115. Фотіна Т. Клебсієльоз бройлерів / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 2. – С. 88-88.

*Про шлунково-кишкові респіраторні хвороби птиці, збудником яких є бактерії - клебсієли.*

116. Фотіна Т. Комфорт для печінки / Т. Фотіна, Є. Ващик // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 104-106.

*Для поліпшення процесів метаболізму в печінці птиці, а також зниження ризику розвитку жирової дистрофії рекомендується додавати кормову добавку з гепатопротекторною дією.*

117. Фотіна Т. Лістерія б'є по гаманцю та репутації / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2018. – № 5. – С. 90-94.

*Лістеріоз - інфекційне септичне захворювання свійської та дикої птиці, тварин і людей. В статті йдеться про лістеріоз у птиці, про поширення хвороби, перебіг захворювання, профілактичні заходи та ін.*

118. Фотіна Т. Орнітобактеріоз / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2019. – № 1. – С. 82-84.

*Здебільшого на орнітобактеріоз хворіє птиця м'ясного напрямку продуктивності - важкі кроси індиків, бройлери. Про збудник хвороби, клінічні ознаки хвороби, діагностику можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

119. Хвостик В. Інфекційний синовіт / В. Хвостик // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 120-121.

*Надмірна щільність поголів'я, підвищена концентрація аміаку в приміщенні, порушення температурно-вологісного режиму та назбалансованість раціону сприяють розповсюдженню інфекційного синовіту в птиці. Про клінічну діагностику і лікування цієї хвороби йдеться в цій статті.*

120. Хвостик В. Мікоплазмоз птиці / В. Хвостик // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 100-101.

*Інфікування індиків і курей мікоплазмою є однією з*

*найрозповсюдженіших причин виробничих витрат у птахогосподарствах у більшості країн світу. Про лікування від мікоплазмозу домашньої птиці йдеться у цій статті.*

121. Чем когут болеть куры и цыплята в домашнем хозяйстве? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://prokur.ru/zdorovye/chem-boleyut-405>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье рассмотрены основные болезни кур, их симптомы и лечение.*

122. Шоміна Н. Що загрожує ембріонам / Н. Шоміна // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 22-24.

*Про інфекційні захворювання ембріонів.*

123. Щербентовська О. Боротьба з кокцидіозом / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 118-120.

*Кокцидіоз - захворювання, спричинені кишковими паразитами роду Eimeria, що супроводжується ентероколітом і високою летальністю серед молодяку птиці. Про особливості захворювання і засоби боротьби з цим захворюванням йдеться в цій статті.*

124. Щербентовська О. Колібактеріоз птиці / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2017. – № 4. – С. 70-71.

125. Щербентовська О. Орнітобактеріоз / О. Щербентовська, Г. Бліщ // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 92-94.

*Інфекційне захворювання птиці.*

126. Щербентовська О. Стафілококоз птиці / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2017. – № 3. – С. 94-97.

127. Щербентовська О. Уберегтись від харчового патогену / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 76-78.

*Для запобігання поширенню сальмонельозу в господарствах слід вжити спеціальних лікувальних заходів, сприяти покращенню здоров'я птиці та забезпечити відновлення мікробіоценозу її кишківника.*

128. Щербентовська О. Хвороба Марека / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 72-75.

*Профілактика хвороби Марека (ХМ) базується на суворому дотриманні заходів біобезпеки в господарстві, ізольованому вирощуванні курчат від птиці інших вікових груп.*

129. Ястребов К. Ю. Вакцинація птиці "per os" шляхом випоювання / К. Ю. Ястребов, О. М. Лук // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 29-31.

### **Бактеріальні хвороби курей**

130. Авдосьєва І. К. Ефективні програми раціонального використання ветеринарних препаратів, що містять тилозину тартрат, проти бактеріальних інфекцій / І. К. Авдосьєва, Н. В. Остапів // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 8. – С. 50-56.

131. Авдосьєва І. К. Ефективні програми раціонального використання ветеринарних препаратів, що містять тилозину тартрат, проти бактеріальних інфекцій / І. К. Авдосьєва, Н. В. Остапів // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 1. – С. 60-67.

132. Борисенкова А. Н. Профілактика бактеріальних болезней у цыплят раннього віку / А. Н. Борисенкова // Корми і факти. – 2016. – № 12. – С. 32-33.

133. Все о микоплазмозе кур: симптомы и лечение, диагностика и профилактика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://selo.guru/ptitsa/kury/bolezni/k->



virusnye/organy-dyhaniya/mikoplazmoz.html. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

134. Джендза Д. А. Стоп клостридії / Д. А. Джендза, Є. Шастак // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 51-52.

*Патогенні види клостридій пов'язані з безліччю різних хворобливих станів промислової птиці. Про боротьбу з патогенними клостридіями йдеться в цій статті.*

135. Епізоотологічний моніторинг та діагностика бактеріальних хвороб птиці в Одеській області [Електронний ресурс] / Н. В. Селіщева, Н. О. Степанова, Ю. В. Андрієнко [та ін.] // Ветеринарна медицина. – 2015. – Вип 100. – С. 118- 120. – Режим доступу: [http://jvm.kharkov.ua/sbornik/100/4\\_30.pdf](http://jvm.kharkov.ua/sbornik/100/4_30.pdf). – Дата останнього доступу: 03. 12.2019.

136. Жейнова Н. Фавус птиці / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 86-87.

*Фавус - парша птиці, білий гребінь, трихофітія.*

137. Зон Г. Найнебезпечніші бактеріози / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2016. – № 6. – С. 66-67.

*Бактеріальні хвороби птиці.*

138. Зон Г. Накопичення мікрофлори / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2019. – № 1. – С. 94-97.

*Рівень бактеріальної забрудненості повітря у пташниках напряму впливає на стан здоров'я птиці . Про хвороби в умовах підвищеної забрудненості, про чинники розповсюдження захворювань, дезінфекцію пташників можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

139. Как лечить кокцидиоз у бройлеров [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agro-v.com.ua/kak->

lechit-koktsidioz-u-broylerov. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

140. Кассан К. Чи потрібна ротація / К. Кассан // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 84-88.

*Щоб уникнути розвитку резистентності мікроорганізмів до дезінфектанту, необхідно обирати препарат широкої дії з незначним впливом на ефлюксні насоси.*

141. Лук'яненко Л. М. Контроль розповсюдження мікоплазмозу птиці на птахівничих господарствах [Електронний ресурс] / Л. М. Лук'яненко. – Режим доступу : <https://www.biotestlab.ua/articles/kontrol-rozprovsiudzhennia-mikoplazmозu-ptitci-na-ptakhivnichikh-gospodarstvakh>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

142. Нагорна Л. Стафілококоз продуктивної птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 84-88.

143. Нижник Б. Ю. Бактеріальні інфекції курчат в перші дні життя / Б. Ю. Нижник, Д. В. Древаль // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 5. – С. 6-8.

144. Новикова О. Б. Актуальные и новые бактериальные болезни в птицеводстве / О. Б. Новикова, М. А. Павлова // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 2. – С. 52-55.

145. Новикова О. Б. Колибактериоз птиц / О. Б. Новикова, А. А. Бартенев, В. Н. Ласкавій // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 7. – С. 46-50.

146. Новикова О. Б. Колибактериоз птиц / О. Б. Новикова, А. А. Бартенев, В. Н. Ласкавій // Тваринництво

сьогодні. – 2018. – № 8. – С. 58-62.

147. Новикова О. Б. Микробиологический мониторинг вывода цыплят - эффективный метод контроля бактериальных болезней птиц / О. Б. Новикова, М. А. Павлова, А. А. Бартнев // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 60-63.

148. Новикова О. Б. Респираторный синдром птиц бактериальной этиологии / О. Б. Новикова // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 1. – С. 58-61.

149. Пантоха Л. Здоров'я кишківника / Л. Пантоха // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 100-101.

*Щоб максимально реалізувати потенціал курчат-бройлерів та високопродуктивної птиці, треба забезпечити належні умови для формування й підтримання здоров'я кишківника.*

150. Пневмония у птиц [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://vetprofi.by/uslugi/pnevmoniya-u-ptic>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

151. Прокудіна Н. Гриб, що вбиває зародки / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 68-72.

*Аспергільоз птиці.*

152. Респираторный микоплазмоз птиц [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agrovesti.net/lib/tech/poultry-tech/respiratornyj-mikoplazmoz-ptits.html>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

153. Симптомы и способы лечения микоплазмоза у кур [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agrov.com.ua/simptomyi-i-sposobyi-lecheniya-mikoplazmoza-u-kuh>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019.

154. Славянська В. Від супутника до вбивці / В. Славянська // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 64-66.

*Колібактеріоз птиці.*

155. Спирохетоз у кур [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://kurinyjdom.ru/zdorove-kurits-lechenie-kurits/spirokhetoz-u-kur.html>. – Дата останнього доступу : 02.12.2019.

156. Стафілококоз птиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://poultry.tekro.ua/health/item/38-stafilokokoz-ptici.html>. – Дата останнього доступу : 03.12.2019

157. Фотіна Т. Клебсієльоз бройлерів / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 2. – С. 88-88.

*Про шлунково-кишкові респіраторні хвороби птиці, збудником яких є бактерії - клебсієли.*

158. Чем могут болеть куры и цыплята в домашнем хозяйстве? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://prokug.ru/zdorovye/chem-boleyut-405>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье рассмотрены основные болезни кур, их симптомы и лечение.*

159. Yegani M. Антитела яичного желтка как альтернатива антибиотикам для птицы / М. Yegani, D. R. Korver // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 11. – С. 29-33.

## **Протозойні та паразитарні хвороби курей**

160. Авдосьєва І. К. Комплекс заходів профілактики еймеріозів птиці - запорука успіху / І. К. Авдосьєва, Г. Л. Мисько // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 6. – С. 42-47.

161. Аскаридиоз кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://webmvc.com/bolezni/livestock/invasion/helminth/nematoda/ascarid.php>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

162. Аскаридиоз птиц [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.activestudy.info/askaridioz-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019

163. Бакулин В. А. Кокцидиоз / В. А. Бакулин // Эффективне птахівництво. – 2017. – № 11. – С. 40-46.

164. Башенко М. І. Кокцидоз / М. І. Башенко, О. Ф. Гончар, Є. А. Шевченко // Эффективне кролівництво і звірівництво. – 2016. – № 5. – С. 26-29.

165. Боррелиоз птиц [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.activestudy.info/borreliaz-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019

166. Гетеракидоз у птиц: симптомы, диагностика, лечение [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [https://piginfo.ru/partner\\_articles/?ELEMENT\\_ID=62120](https://piginfo.ru/partner_articles/?ELEMENT_ID=62120). – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

167. Глисты у курей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://line24.com.ua/glisti-u-kurej/index.htm>. – Дата останнього доступа : 10.12.2019.

168. Глисты у кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://7ogorod.ru/domashnyaya-ptica/glisty-u-kur.html#i-3>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье можно узнать о специфике заболевания, о способах лечения гельминтоза у кур, в том числе народными средствами, о препаратах от паразитов для кур, профилактических мерах против гельминтоза.*

169. Дарді М. Вакцинація бройлерів від кокцидіозу / М. Дарді // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 88-90.

*Виявлено позитивний вплив вакцинації на продуктивні параметри курчат-бройлерів та підвищення чутливості польових еймерій до кокцидіостатиків після трьох послідовних турів імунізації.*

170. Еймеріоз курей: превентивні заходи та особливості їх контролю / О. М. Єфімова, Д. М. Масюк, А. В. Кокарев, С. А. Шаталов // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 1-2. – С. 24-27.

171. Ектопаразити як механічні і трансмісивні переносники інфекційних хвороб / Б. Т. Стегній, А. П. Герілович, А. П. Палій [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 11. – С. 35-38.

172. Ефективний засіб проти кліща // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 114-116.

*Червоний курячий кліщ є одним із найнебезпечніших кровосисних паразитів, що провокує зниження продуктивності птиці та завдає суттєвої економічної шкоди господарствам.*

173. Іващенко О. Вакцинопрофілактика кокцидіозу птиці / О. Іващенко // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 112-115.

174. Іващенко О. А. 100%-ва вакцинація курчат-бройлерів від кокцидіозу можлива! / О. А. Іващенко, О. О. Нечипуренко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 9-10.

175. І нвазійні хвороби [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://esu.com.ua/search\\_articles.php?id=13317](http://esu.com.ua/search_articles.php?id=13317). – Дата останнього доступу : 10.12.2019

176. Кавкало В. Паразити у курей: які бувають, як

лікувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://remontu.com.ua/paraziti-u-kurej-yaki-buvayut-yak-likuvati>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

*Про паразитарні хвороби курей та методи профілактики і лікування курей від бліх, клопів і кліщів.*

177. Капіляріози курей, індиків, цесарок і гусей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agroua.net/animals/veterinary/diseases/g1-2/g2-5/d-121>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019

178. Клоп – порушник снів курки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.redfeatherfarm.org/696-bedbug-chicken-dream-intruder.html>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

*Клопи мучать не лише нас, а й наших курей. Поширюються вони в основному на Півдні, де тепло і комфортно і можуть бути переносниками серйозних захворювань. Жити клопи у курей можуть як на тілі, так і в самому приміщенні. Про методи боротьби з клопами розповість ця стаття.*

179. Кнемидокоптоз [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/Кнемидокоптоз>. – Дата останнього доступу : 02.12.2019

180. Кнемидокоптоз птиц [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.activestudy.info/knemidokoptoz-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019

181. Краснянчук І. В. Ефективне лікування кокцидіозу / І. В. Краснянчук // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 3. – С. 34-37.

182. Крюкова Л. Чому птиця неспокійна? / Л. Крюкова // Пропозиція. – 2016. – № 4. – С. 142-145.

*Про ектопаразити птиці.*

183. Лимаренко А. А. Поражения, вызываемые эктопаразитами, обитающими в птичниках / А. А. Лимаренко // Эффективне птахівництво. – 2018. – № 9. – С. 39-41.

184. Малярія птиц [Электронний ресурс]. – Режим доступа : <https://www.activestudy.info/malyariya-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019

185. Мишин В. С. Профилактика кокцидоза у бройлеров / В. С. Мишин // Эффективне птахівництво. – 2016. – № 5-6. – С. 47-50.

186. Мовенко О. Найефективніша вакцинація / О. Мовенко, С. Сенюшкин // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 88-90.

*Метод крапельного гелю дозволяє застосовувати вакцину проти кокцидіозу курчатам і індичатам у добовому віці.*

187. Нагорна Л. І знову курячий кліщ / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2017. – № 4. – С. 84-86.

*Про заходи зниження чисельності курячого кліща в господарстві та профілактику виникнення цього паразита.*

188. Нагорна, Л. Капіляріоз курей / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 83-85.

189. Наиболее распространенные болезни кур // Корми і факти. – 2016. – № 5. – С. 38-39.

190. Нечипуренко О. О. Патологія кокцидіозу у бройлерів та резистентність еймерій / О. О. Нечипуренко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 6. – С. 29-30.

191. Николайчук С. П. Профилактические мероприятия - что это такое и зачем они нужны / С. П. Николайчук //



Ефективне кролівництво і звірівництво. – 2017. – № 3. – С. 40-45.

192. Пантоха Л. Здоров'я кишківника / Л. Пантоха // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 100-101.

*Щоб максимально реалізувати потенціал курчат-бройлерів та високопродуктивної птиці, треба забезпечити належні умови для формування й підтримання здоров'я кишківника.*

193. Природний захист // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 76-78.

*Доведено, що натуральні протимікробні агенти сприяють формуванню здорового кишківника птиці й захисту від інфекційних агентів.*

194. Простогонимоз птиц [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <https://www.activestudy.info/prostogonimoz-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019

195. Райетинозы кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://webmvc.com/bolezni/livestock/invasion/helminth/cestoda/railliet.php>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

196. Садчиков А. Способы лечения и меры профилактики кнемидокоптоза у кур / А. Садчиков [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://greenologia.ru/eko-zhizn/hozyajstvo/fermerstvo/pticevodstvo/kury/bolezni/knemidokoptoz-u-kur.html>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019.

197. Сахацкий И. Н. Здоровый кишечник - здоровая птица / И. Н. Сахацкий, А. А. Кузьмин, А. Н. Боровко // Сучасне птахівництво. – 2016. – № 7-8. – С. 10-12.

198. Семенко О. В. Поширення та превентивні заходи

за дерманісіозу птиці / О. В. Семенко, О. В. Стець // Сучасне птахівництво. – 2014. – № 9. – С. 8-11.

199. Сингамоз [кур] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/Сингамоз>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

200. Фотіна Т. І. Особливості корекції популяції червоного курячого кліща в умовах птахогосподарств / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 5. – С. 9-11.

201. Чем когут болеть куры и цыплята в домашнем хозяйстве? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://prokur.ru/zdorovye/chem-boleyut-405>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье рассмотрены основные болезни кур, их симптомы и лечение.*

202. Что такое куриный клещ и как вылечить кур от паразитов? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agro-v.com.ua/chto-takoe-kurinyiy-klesch>. – Дата последнего доступа : 03.12.2019.

203. Щербентовська О. Небезпечна інвазія [кокцидіоз] / О. Щербентовська, А. Гірковий // Наше птахівництво. – 2016. – № 1. – С. 90-91.

204. Щербентовська О. Боротьба з кокцидіозом / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 118-120.

*Кокцидіоз - захворювання, спричинені кишковими паразитами роду Eimeria, що супроводжується ентероколітом і високою летальністю серед молодняку птиці. Про особливості захворювання і засоби боротьби з цим захворюванням йдеться в цій статті.*

205. Щербентовська О. Червоний курячий кліщ: як із

ним боротися / О. Щербентовська // Тваринництво та ветеринарія. – 2018. – № 4. – С. 54-55.

206. Эхиностоматитозы птиц [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.activestudy.info/exinostomatidozy-ptic>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019.

207. Як боротися з курячими вошами – народні методи лікування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.farmerstvo.org.ua/blohi-v-kurnyku.html>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

208. Ярошко М. Кокцидіоз курей [Електронний ресурс] / М. Ярошко. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/suchasne-tvarynnytstvo/item/8068-koktsydiroz-kurei.html>. – Дата останнього доступу : 02.12.2019.

209. Pages M. Стимуляція імунної відповіді проти кокцидіозу за використання ад'юванту / М. Pages, G. Béch, R. March // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 1-2. – С. 33-34.

### **Грибкові хвороби курей**

210. Аспергиллез у домашній птиці: рекомендації и советы [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://webferma.com/pticevodstvo/veterinariya/aspergillez-u-ptici-lechenie.html>. – Дата останнього доступу : 28.11.2019

211. Аспергільоз курчат бройлерів – симптоми та методи лікування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.farmerstvo.org.ua/aspergilez-kurchat.html>. – Дата останнього доступу : 11.12.2019.

212. Афлатоксикоз [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cnshb.ru/AKDIL/0006/base/RA/002959.shtm>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

213. Бакулин В. А. Микотоксикозы птиц и влияние микотоксинов в продукции птицеводства на здоровье людей / В. А. Бакулин // Эффективне птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 24-28.

214. Березовський А. В. Аспергільоз / А. В. Березовський // Эффективне птахівництво. – 2017. – № 9. – С. 47-49.

215. Грибковые болезни птиц [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ptitcevod.ru/bolezni-ptic/gribkovye-bolezni-ptic.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

216. Грибковые заболевания кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://minifermer.org/read/9/36-gribkovye-zabolevaniya-kur.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

217. Грибковые и гельминтозные заболевания домашних кур и бройлеров [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://agrostory.com/info-centre/knowledge-lab/gribkovye-i-gelmintoznye-zabolevaniya-domashnikh-kur-i-broylerov>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

218. Заболевания домашних кур: симптомы и лечение [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://offthevylc.ru/dacha/bolezni-kur-infekcionnye-nezaraznye-simptomu-i.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

219. Зоб у курицы [Электронный ресурс]. – Режим дос-

тупа : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--p1ai/bolezni-kur/gribkovye/kandidamikozy-kandidoz-molochnitsa.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

220. Какие грибковые болезни встречаются у кур? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ardena.com.ua/page/kakie-gribkovye-bolezni-vstrechajutsja-u-kur>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

221. Кандидамикоз (кандидоз, молочница) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://levident.ru/zob-u-kuritsy-832>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

222. Кротова М. Распространенные болезни кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://pro100ogorod.ru/kury/bolezni.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

223. Куринная болезнь «Кандидоз зоба» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://kurinyjdom.ru/zdorove-kurits-lechenie-kurits/kurinaya-bolezn-kandidoz-zoba.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

224. Курятник – Кандидоз зоба у кур или молочница зоба – лечение кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=5aWn8wu01JM>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

225. Машинг С. Фумонизины - знайте своего врага в лицо / С. Машинг, В. Лохов // Сучасне птахівництво. – 2015. – № 7-8. – С. 8-9.

*Фумонизины - группа микотоксинов, выделяемых плесневыми грибами рода Fusarium которые поражают кукурузу. Корма из кукурузы используют в кормлении птицы.*

226. Нагорна Л. Аспергільоз продуктивної птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 6. – С. 90-93.

227. Нагорна Л. Кандидамікоз / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2019. – № 1. – С. 90-92.

*Про кандидамікоз птиці. Про збудник хвороби, клінічні ознаки хвороби, діагностику можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

228. Отчего возникает кандидоз у птиц и можно ли вылечить это заболевание? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://selo.guru/ptitsa/bolezni-p/pitanie/kandidamikoz.html>. – Дата последнего доступа : 02.12.2019.

229. Палій А. Небезпечна роль мікотоксинів / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 64-66.

*Мікотоксини сприяють виникненню інфекційних й інвазійних захворювань у птиці. Тому важливо вчасно здійснювати заходи для запобігання попаданню цих патогенів у корм.*

230. Прокудіна Н. Вплив ауурофузарину на ембріогенез / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 12-15.

*У дорослої птиці, ураженої мікотоксинами, знижується імунобіологічний статус організму, погіршуються репродуктивні показники та якість виводу.*

231. Прокудіна Н. Гриб, що вбиває зародки / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 68-72.

*Аспергільоз птиці.*

232. Прокудіна Н. Хвороби, що вбивають зародки / Н.

Прокудіна // Наше птахівництво. – 2014. – № 5. – С. 28-30.

233. Фавус (стригуший лишай, парша, трихофитія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--p1ai/bolezni-kur/gribkovye/favus-strigushchij-lishaj-parsha-trikhofitiya.html>. – Дата останнього доступу : 11.12.2019.

234. Хвороби курей : інфекційні, грибкові або гельмінтні. Лікування антибіотиками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gusi.in.ua/hvoroby-kurej-infektsijni-grybkovi-ab.html>. – Дата останнього доступу : 11.12.2019.

235. Хвороби курей і їх лікування. Симптоми захворювань і профілактика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://junkstore.com.ua/hvorobi-kurej-i-ih-likuvannja-simptomi-zahvorjuvan/#->. – Дата останнього доступу : 11.12.2019.

## **Інші хвороби курей**

236. Авдосьєва І. Менше стресів - більше прибутків / І. Авдосьєва, А. Федів // Наше птахівництво. – 2017. – № 3. – С. 86-88.

*Препарат на основі бетаїну ефективно знімає симптоми теплового й транспортного стресів у птиці, запобігає втраті живої ваги та зневодненню, зменшую кількість некондиційної птиці.*

237. Бакулин В. А. Болєзни печени птиц / В. А. Бакулин // Ефективне птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 28-31.

238. Болєзни нарушєния обмена веществ [кур] – Гипо- и гипєрвитаминозы [Электронный ресурс]. – Режим дос-

тупа : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--plai/bolezni-kur/nezaraznye-bolezni/bolezni-narusheniya-obmena-veshchestv.html?start=1>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

239. Болезни нарушения обмена веществ [кур] [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--plai/bolezni-kur/nezaraznye-bolezni/bolezni-narusheniya-obmena-veshchestv.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

240. Ванді Л. Целюліт - не вирок! / Л. Ванді, В. Лохов // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 52-54.

*Целюліт - основна причина вирбракування тушок бройлерів.*

241. Гипертермия (перегрев) [кур] [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--plai/bolezni-kur/pereokhlazhdeniya-i-peregrevy/gipertermiya.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

242. Дзядзько М. Мікрофлора кишківника [птиці] / М. Дзядзько // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 50-52.

*Регулюючи склад мікрофлори, можна максимально забезпечити здоров'я кишківника птиці й захистити його від патогенів, здатних погіршити продуктивність стада.*

243. Жейнова Н. Енцефаломаліяція птиці / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2016. – № 1. – С. 74-76.

*Причиною енцефаломаліяції птиці є неповноцінна годівля.*

244. Каннибализм и птерофагия / Л. И. Подобед, В. И. Фисинин, И. А. Егоров, Т. М. Околелова // Эффективное



птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 42-48.

245. Лымаренко А. А. Мочекислый диатез, подагра / А. А. Лымаренко // Эффективное птицеводство. – 2018. – № 8. – С. 38-40.

246. Медведенко О. Температурний стрес / О. Медведенко // Наше птицеводство. – 2019. – № 4. – С. 84-86.

*Вчасне прогнозування підвищення температури зовнішнього середовища і виконання всіх запобіжних заходів дозволить мінімізувати вплив теплового стресу на птицю.*

247. Моисеенко Л. С. Незаразные болезни птиц / Л. С. Моисеенко // Птицеводство. Україна. – 2019. – № 6. – С. 32-33.

248. Нагорна Л. Кишкові патології [птиці] / Л. Нагорна // Наше птицеводство. – 2019. – № 6. – С. 92-94.

*Неякісна годівля, потрапляння в корм сторонніх елементів, незбалансованість раціону за вмістом мінеральних солей кальцію та фосфору на тлі вітамінного дефіциту провокує захворювання шлунково-кишкового тракту птиці.*

249. Нагорна Л. Сечокислий діатез / Л. Нагорна // Наше птицеводство. – 2019. – № 2. – С. 94-98. Порушення обміну сечової кислоти призводить до виникнення сечокислого діатезу в птиці, який стає причиною суттєвих економічних втрат господарства.

250. Нагорна Л. Синдром зниження несучості / Л. Нагорна // Наше птицеводство. – 2018. – № 5. – С. 120-123.

*Через синдром зниження несучості господарства мають суттєві економічні збитки внаслідок недоотримання товарного чи інкубаційного яйця, зниження біологічної повноцінності яєць.*

251. Новаковський Д. Гепатопротектори в лікуванні отруєнь / Д. Новаковський // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 112-114.

*За гострих або хронічних отруєнь птиці після усунення першопричини слід проводити детоксикацію організму й застосовувати лікарські препарати з гепатопротекторною дією.*

252. Новаковський Д. Застосування гепатопротекторів для лікування отруєнь промислової птиці / Д. Новаковський // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 8. – С. 46-48.

*У разі гострих або хронічних отруєнь птиці із знищенням причини слід проводити детоксикацію організму й застосовувати лікарські препарати з гепатопротекторною дією. В статті розглянуто основні компоненти, які входять до складу гепатопротекторів, та їхню дію в організмі.*

253. Новаковський Д. Тепловий стрес у промислової птиці - зростаюча практична та економічна проблема / Д. Новаковський // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 29-30.

254. Обмороження [кур] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--p1ai/bolezni-kur/pereokhlazhdeniya-i-peregrevy/pereokhlazhdeniya-i-peregrevy.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

255. Палій А. Канібалізм у птиці / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 75-76.

*Проблема розкльовів у стаді часто виникає як відповідна реакція птиці на зміну будь-яких умов годівлі або утримання.*

256. Пантоха Л. Здоров'я кишківника / Л. Пантоха //

Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 100-101.

*Щоб максимально реалізувати потенціал курчат-бройлерів та високопродуктивної птиці, треба забезпечити належні умови для формування й підтримання здоров'я кишківника.*

257. Подобед Л. И. Гастроэнтерит птицы / Л. И. Подобед // Эффективное птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 36-40.

258. Подобед Л. И. Мочекислый диатез, подагра, мочекаменная болезнь [птицы] / Л. И. Подобед // Эффективное птахівництво. – 2016. – № 1. – С. 42-44.

259. Подобед Л. И. Некоторые кормовые и иные нарушения, приводящие к серьезным проблемам со здоровьем и продуктивностью птицы / Л. И. Подобед // Эффективное птахівництво. – 2018. – № 8. – С. 24-27.

260. Подобед Л. И. Технологические стрессы при выращивании молодняка птицы / Л. И. Подобед // Эффективное птахівництво. – 2016. – № 11. – С. 30-33.

261. Подобед Л. Подагра: мочекислый диатез и висцеральная подагра у птицы раннего возраста / Л. Подобед, И // Эффективное птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 40-46.

262. Прибузький М. Розкльовування у птиці / М. Прибузький // Наше птахівництво. – 2015. – № 2. – С. 78-81.

263. Прокудіна Н. Отруєння птиці / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 72-75.

264. Прокудіна Н. Отруєння рослинними токсинами / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2018. – № 3. – С. 66-68.

*Фітотоксикози у птиці спричиняють алкалоїди, які містяться в рослинах і за хімічною структурою є солями органічних, рідше неорганічних кислот.*

265. Прокудіна Н. Стрес - проблема для відтворення / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 24-27.

*Вплив різноманітних стресових ситуацій на відтворювальну функцію птиці.*

266. Прокудіна Н. Хвороби за дефіциту вітаміну Е / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2018. – № 6. – С. 94-96.

267. Реакция кур-несушек белоскорлупных кроссов на повышение уровня метионина в рационе в условиях теплового стресса // Эффективное птахівництво. – 2018. – № 5-6. – С. 22-23.

268. Рубан Б. В. Незаразные болезни птиц / Б. В. Рубан // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 3. – С. 26-27.

269. Рубан Б. В. Незаразные болезни птиц / Б. В. Рубан // Корми і факти. – 2016. – № 6-7. – С. 14-15.

270. Специальные ветеринарные мероприятия // Эффективное птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 44-45.

*Ветеринарные предприятия против расклева и каннибализма птицы.*

271. Тепловой стресс больше не страшен вашей птице // Корми і факти. – 2017. – № 3. – С. 24-25.

272. Травмы, ушибы и повреждения [кур] [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://xn--b1aahtfreknke.xn--p1ai/bolezni-kur/travmy-i-ushiby/travmy-ushiby-i-povrezhdeniya.html>. – Дата последнего доступа : 11.12.2019.

273. Фотіна Т. Клебсієльоз бройлерів / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2016. – № 2. – С. 88-88.

*Про шлунково-кишкові респіраторні хвороби птиці, збудником яких є бактерії - клебсієли.*

274. Чем когут болеть куры и цыплята в домашнем хозяйстве? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://prokur.ru/zdorovye/chem-boleyut-405>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье рассмотрены основные болезни кур, их симптомы и лечение.*

275. Эльед Б. Предотвращение расклева и каннибализма ремонтных молодок промышленных кур - несушек / Б. Эльед // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 1-2. – С. 20-21. – Почат. Закінч. – № 5. – 2019.

## **Профілактика захворювань курей**

276. Авдосьєва І. Надійний захист / І. Авдосьєва, В. Регенчук, О. Басараб // Наше птахівництво. – 2016. – № 6. – С. 68-70.

*Про інфекційну бурсальну хворобу (ІБХ, хвороба Гамборо) птиці.*

277. Авдосьєва І. Профілактика хвороби Ньюкасла / І. Авдосьєва, В. Регенчук // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 90-94.

278. Авдосьєва І. К. Дезінфекція повітря та води у присутності птиці - запорука безпеки екології довкілля / І. К. Авдосьєва, С. А. Пономарьова, Г. В. Колодій // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 3. – С. 30-37.

279. Авдос'єва І. К. Передові нанотехнології - альтерна-

тива антибіотикам / І. К. Авдос'єва, А. Г. Пащенко, В. І. Кушнір // Сучасне птахівництво. – 2015. – № 9. – С. 21-23.

280. Айел В. Інфекційна бурсальна хвороба / В. Айел // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 81-82.

*В цій статті йдеться про профілактику і клінічні прояви інфекційної бурсальної хвороби у птиці.*

281. Айел В. Хвороба Ньюкасла / В. Айел // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 80-82.

*По економічних збитках і втратах для птахівничих господарств із хворобою Ньюкасла не зрівняється жодне вірусне захворювання. Єдиний спосіб захистити птицю - своєчасна імунізація.*

282. Ашаш У. Новий підхід до хвороби Гамборо / У. Ашаш, А. Майкл // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 124-126.

*Для усунення проблеми з хворобою Гамборо оптимальним буде застосування вакцини для добових курчат в інкубаторі, що забезпечить раннє формування імунітету й зручність проведення вакцинації.*

283. Бакулин В. А. Дезинфекция птицеводческих помещений / В. А. Бакулин // Ефективне птахівництво. – 2018. – № 7. – С. 28-33.

284. Бакулин В. А. Ринотрахеит / В. А. Бакулин // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 1. – С. 36-38.

285. Боствіронноіс К. Штам має значення / К. Боствіронноіс, С. Хансен, Р. Коедейк // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 62-63.

*Відібрано й поєднано штами мікроорганізмів, які можуть пригнічувати ріст патогенів і продукувати ферменти, що стане ключем до успішного розв'язання багатьох проблем у птахівництві.*

286. Боченин Ю. И. Профилактика инфекционных заболеваний птицы / Ю. И. Боченин // Эффективное птицеводство. – 2016. – № 7. – С. 28-30.

287. Вакцинація проти гемофільозу // Наше птицеводство. – 2017. – № 3. – С. 78.

*Наявність якомога більшої кількості штамів у вакцині посилює імунну відповідь на всі серотипи збудника гемофільозу.*

288. Васянович О. Т-2 токсікоз у курей: діагностика і профілактика / О. Васянович, М. Руда // Аграрний тиждень. Україна. – 2018. – № 5. – С. 58-60.

289. Вектор захисту / І. Авдосєва, В. Регенчук, О. Басараб, І. Мельничук // Наше птицеводство. – 2016. – № 5. – С. 94-97. Векторна вакцинація проти хвороби Ньюкасла.

290. Вірусна патологія // Наше птицеводство. – 2019. – № 2. – С. 118-119.

*Інфекційний бронхіт курей усе ще є суттєвою проблемою для промислового птицеводства й призводить до значних економічних збитків. Про захист птиці від цієї хвороби йшлося на семінарі у м. Трускавець Львівської області, що відбувся 12-15 лютого 2019 р. за темою "Сучасні аспекти вакцинопрофілактики у свинарстві та птицеводстві".*

291. Глисты у кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://7ogorod.ru/domashnyaya-ptica/glisty-u-kur.html#i-3>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье можно узнать о специфике заболевания, о способах лечения гельминтоза у кур, в том числе народными средствами, о препаратах от паразитов для кур, профилактических мерах против гельминтоза.*

292. Дарді М. Вакцинація бройлерів від кокцидіозу / М.

- Дарді // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 88-90.  
*Виявлено позитивний вплив вакцинації на продуктивні параметри курчат-бройлерів та підвищення чутливості польових еймерій до кокцидіостатиків після трьох послідовних турів імунізації.*
293. Дворська Ю. У боротьбі проти сальмонели / Ю. Дворська // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 74-75.
294. Дзядзько М. Мікрофлора кишківника [птиці] / М. Дзядзько // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 50-52.  
*Регулюючи склад мікрофлори, можна максимально забезпечити здоров'я кишківника птиці й захистити його від патогенів, здатних погіршити продуктивність стада.*
295. Дронов О. Захист у мінливих умовах / О. Дронов, Х. Бакрі // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 90-92.  
*Вірус інфекційного бронхіту має дуже високу генетичну мінливість, тому для його профілактики слід поєднувати класичні та варіантні штами вакцин. Збудником вірусу інфекційного бронхіту (ВІБ) є коронавірус, що поширений в усьому світі, в усіх галузях птахівництва.*
296. Жейнова Н. Реовірусна інфекція / Н. Жейнова // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 102-105.
297. Захист від Ньюкасла // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 106-108.
298. Івашенко О. Вакцинопрофілактика кокцидіозу птиці / О. Івашенко // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 112-115.



299. Іващенко О. А. 100%-ва вакцинація курчат-бройлерів від кокцидіозу можлива! / О. А. Іващенко, О. О. Нечипуренко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 9-10.

300. Імуноферментний метод оцінки ефективності вакцинації бройлерів проти інфекційного бронхіту / І. К. Авдос'єва, О. Б. Басараб, В. В. Регенчук [и др.] // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 7. – С. 28-30.

301. Кавкало В. Паразити у курей: які бувають, як лікувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://remontu.com.ua/paraziti-u-kurej-yaki-buvayut-yak-likuvati>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

*Про паразитарні хвороби курей та методи профілактики і лікування курей від бліх, клопів і кліщів.*

302. Килименко В. Антибиотики: быть или не быть / В. Килименко // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 38-41.

*Мировое сообщество серьезно обеспокоено постоянно растущей устойчивостью патогенных бактерий к действию антибактериальных препаратов. Медицинские препараты для лечения птицы и животных от инфекционных заболеваний, становятся менее эффективными в связи с усилением устойчивости микроорганизмов к противомикробным препаратам, что затрудняет лечение. О способах преодоления лекарственной устойчивости микроорганизмов, о разработке комплексного антибиотика идет речь в этой статье.*

303. Килименко В. Знайти та знешкодити / В. Килименко // Наше птахівництво. – 2016. – № 5. – С. 90-92.

*Про вчасну профілактику сальмонельозу в птахівничих господарствах.*

304. Клименко В. Техника вакцинации птицы методом

выпойки / В. Клименко // Корми і факти. – 2016. – № 3. – С. 32-33.

305. Корелла К. С. Гетерологическая защита от VII и XII генотипа вируса болезни Ньюкасла в результате использования клонированных вакцин / К. С. Корелла, А. Нечипуренко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 4. – С. 24-26.

306. Корелла Х. С. Птиця в безпеці / Х. С. Корелла // Наше птахівництво. – 2017. – № 2. – С. 110-113.

307. Корелла К. С. Гетерологическая защита от VII и XII генотипа вируса болезни Ньюкасла в результате использования клонированных вакцин / К. С. Корелла, А. Нечипуренко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 4. – С. 24-26.

308. Лохов В. Улучшение здоровья кишечника птицы с помощью фитогенных кормовых добавок / В. Лохов // Сучасне птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 25-27.

309. Люкштадт К. Контролювати, щоб не лікувати / К. Люкштадт // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 81-85.

*Шляхи застосування підкислювачів у кормових раціонах птиці для збільшення ефективності захисту стада від зараження сальмонеллою.*

310. Мавромихалис И. 10 советов при кормлении птицы без антибиотиков / И. Мавромихалис // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 13-14.

311. Мельник В. Як зменшити мікробний тиск / В. Мельник // Наше птахівництво. – 2016. – № 1. – С. 82-85.

*Дезінфекція в присутності птиці аерозольним способом*

*або за допомогою ультрафіолетового бактерицидного випромінювання покращую економічну ефективність виробництва м'яса бройлерів.*

312. Мовенко О. Найефективніша вакцинація / О. Мовенко, С. Сенюшкин // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 88-90.

*Метод крапельного гелю дозволяє застосовувати вакцину проти кокцидіозу курчатам і індичатам у добовому віці.*

313. Нагорна Л. Незаразна патологія / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 110-112.

*Провідна роль у забезпеченні здоров'я птиці належить фізичним і хімічним показникам повітряного середовища. Багато захворювань птиці є наслідком порушення параметрів температури та відносної вологості в приміщенні.*

314. Нагорна Л. Хвороба Марека / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2019. – № 1. – С. 100-102.

*Про хворобу Марека у птиці. Про встановлення діагнозу, клінічні ознаки хвороби та заходи з ліквідації захворювання можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

315. Недвига В. Особливості підготовки пташників до посадки. Комплекс заходів при санрозриві В. Недвига // Корми і факти. – 2017. – № 9. – С. 32-33.

316. Нечипуренко О. Боротьба з резистентністю / О. Нечипуренко // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 100-102.

*Альтернативні заходи профілактики сальмонельозу курей, такі як вакцинація, ефективні, зокрема, й у боротьбі з антибіотикорезистентністю.*

317. Нечипуренко О. О. Патологія кокцидіозу у бройлерів та резистентність еймерій / О. О. Нечипурен-

ко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 6. – С. 29-30.  
За сучасною класифікацією еймерії — це одноклітинні паразити, які належать до типу Apicomplexa, класу Sporozoa, роду Coccidia, родини Eimeriidae.

318. Нечипуренко О. Профілактика кокцидіозу бройлерів / О. Нечипуренко, О. Іващенко, Р. Стецький // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 86-88.

*Вакцинація курчат-бройлерів - це ефективний спосіб позитивно вплинути на економічне благополуччя стада, захистивши його від кокцидіозу та знизивши резистентність еймерій до кокцидіостатиків.*

319. Новикова О. Б. Микробиологический мониторинг вывода цыплят - эффективный метод контроля бактериальных болезней птиц / О. Б. Новикова, М. А. Павлова, А. А. Бартнев // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 60-63.

320. Палій А. Запобігти тепловому стресу / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 42-44.

*Перш ніж обрати заходи боротьби з тепловим стресом, потрібно критично оцінити міру загрози й можливого збитку для птахівництва регіону, тобто тривалість спекотного періоду та пікову температуру.*

321. Палій А. Небезпечна роль мікотоксинів / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 64-66.

*Мікотоксини сприяють виникненню інфекційних й інвазійних захворювань у птиці. Тому важливо вчасно здійснювати заходи для запобігання попаданню цих патогенів у корм.*

322. Палій А. Погрішності вакцинації / А. Палій // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 104-109.

*Вакцинуючи птицю, спеціаліст розраховує на те, що все*

*поголів'я отримує препарат, але по факту може виявитись, що частина стада є не вакцинована й схильна до інфікування вірусом.*

323. Пантоха Л. Здоров'я кишківника / Л. Пантоха // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 100-101.

*Щоб максимально реалізувати потенціал курчат-бройлерів та високопродуктивної птиці, треба забезпечити належні умови для формування й підтримання здоров'я кишківника.*

324. Переваги рециркуляційної системи вентиляції // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 64-67.

*В цій статті йдеться про використання вентиляційної системи у пташниках.*

325. Передові технології вакцинації бройлерів в інкубаторії проти інфекційної бурсальної хвороби / І. К. Авдосьєва, В. В. Регенчук, В. Б. Басараб, І. Л. Мельничук // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 9. – С. 34-37.

326. Подобед Л. Существенно ограничить и даже исключить / Л. Подобед // Аграрний тиждень. Україна. – 2019. – № 10. – С. 58-61.

*В этой статье идет речь о применении антибиотиков в кормах для сельскохозяйственной птицы и животных.*

327. Покрова Г. А. Запалення - причини, механізми і контрзаходи / Г. А. Покрова // Корми і факти. – 2017. – № 1-2. – С. 12-13.

*Запалення - захисний механізм імунної системи, який включається відразу після розпізнання антигену.*

328. Правильне застосування поїлок заощадить ваші гроші // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 69-71.

*У статті йдеться про якісно налаштоване обладнання для поїння птахів.*

329. Природний захист // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 76-78.

*Доведено, що натуральні протимікробні агенти сприяють формуванню здорового кишківника птиці й захисту від інфекційних агентів.*

330. Прокудіна Н. Інфекційний бронхіт курей / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2015. – № 3. – С. 72-74.

331. Прокудіна Н. Світ без антибіотиків / Н. Прокудіна // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 77-78.

*Продовольча та Сільськогосподарська Організація ООН (ФАО) затвердила стратегію зменшення застосування антибіотичних препаратів у всьому світі.*

332. Профілактика захворювань птиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vingudpss.gov.ua/news/profilaktika-zahvoryuvan-ptitsi>. – Дата останнього доступу : 29.11.2019

333. Профілактика хвороби Ньюкасла птиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://consumerhm.gov.ua/viddil-orhanizatsii-protyepizootychnoi-roboty/materialy-ta-rekomendatsii-epizoot-meniy/234-profilaktika-khvorobi-nyukasla-ptitsi>. – Дата останнього доступу : 29.11.2019

334. Прудіус Т. Боротьба із червоним кліщем / Т. Прудіус // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 9. – С.38-40.

*Про боротьбу із червоним кліщем у пташниках.*

335. Пташиний грип [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://>

uk.wikipedia.org/wiki/Пташиний\_грип. – Дата останнього доступу : 29.11.2019.

336. Сальмонельоз [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Сальмонельоз>. – Дата останнього доступу : 29.11.2019.

337. Сахацкий И. Н. Здоровый кишечник - здоровая птица / И. Н. Сахацкий, А. А. Кузьмин, А. Н. Боровко // Сучасне птахівництво. – 2016. – № 7-8. – С. 10-12.

338. Сергеев А. Poultray Star - природное решение для обеспечения здоровья птицы / А. Сергеев // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 38-41.

*В статтє идєт рєчє об експєримєнтє с добавлєниєм пробиотика Poultray Star в корм курам и єго положитєльном эффєктє в борбє с хромотой у бройлеров.*

339. Синбіотики й вакцинація // Нашє птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 74-75.

*В цій статті йдєтьсє про тє, що підтримка здоров'є кишківника птиці пробиотиками на основі пребіотика та молочнокислих бактерій може полішити її їмунну відповідь.*

340. Скиба Б. Профілактика сальмонельозу / Б. Скиба // Нашє птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 54-55.

*Використовуючи ферментований ріпаківий шрот, можна ефективно профілактувати сальмонельозні інфекції в птахогосподарстві.*

341. Слюсарь А. Бройлер без антибиотиков / А. Слюсарь // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 7. – С. 52-55.

*В статтє идєт рєчє о производствє куриного мяса без антибиотиков.*

342. Специальные ветеринарные мероприятия // Эффек-

тивне птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 44-45.

*Ветеринарныя мероприятия против расклева и каннибализма птицы.*

343. Стоп Гамборо / В. Килименко, Ф. Вабищевич, Ю. Машченко, О. Іващенко // Наше птахівництво. – 2015. – № 5. – С. 80-82.

*Порівняльне вивчення характеристик ефективності вакцин проти хвороби Гамборо.*

344. Стратегії "Diva". Особливості її застосування для контролю хвороби Ньюкасла / Т. О. Василенко, А. В. Кокарев, Д. М. Масюк [та ін.] // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 5. – С. 12-13.

345. Сучасні тенденції застосування препарату "Трифузол" 1% у птахівництві / І. Я. Коцюмбас, І. К. Авдосьєва, В. В. Парченко [та ін.] // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 4. – С. 25-27.

346. Тривалий захист: мінімум ризиків і витрат // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 10. – С. 54.

*В цій статті йдеться про вакцинацію птиці.*

347. Хвостик В. П. Профілактика теплового стресу у птиці / В. П. Хвостик // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 6. – С. 26-27.

348. Шварц А. Як зберегти здоров'я кишечника птиці? / А. Шварц, О. Краснобаєва, Ю. Лаптев // Сучасне птахівництво. – 2015. – № 7-8. – С. 25-27.

349. Щербентовська О. Боротьба з кокцидіозом / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 118-120.

*Кокцидіоз - захворювання, спричинені кишковими паразитами роду Eimeria, що супроводжується ентероколітом і високою летальністю серед молодняку*



*птиці. Про особливості захворювання і засоби боротьби з цим захворюванням йдеться в цій статті.*

350. Ястребов К. Ю. Вакцинація птиці "per os" шляхом випоювання / К. Ю. Ястребов, О. М. Лук // Ефективне птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 29-31.

351. AviPro® АЕ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://alfa-vet.com/index.php/livevaccines/84-ae>. – Дата останнього доступу : 10.11.2019.

*Назва ветеринарного препарату AviPro® АЕ - вакцина жива проти енцефаломієліту птиці.*

352. Pages M. Стимуляція імунної відповіді проти кокцидіозу за використання ад'юванту / М. Pages, G. Vech, R. March // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 1-2. – С. 33-34.

## **Лікування курей**

353. Авдос'єва І. Фаги проти сальмонели / І. Авдос'єва, В. Регенчук, А. Падовський // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 126-128.

*Перспективними і дуже ефективними в боротьбі із сальмонельозом птиці є бактеріофаги, які дозволяють уникнути застосування антибіотиків.*

354. Авдос'єва І. Гарантована безпека / І. Авдос'єва // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 108-110.

*Сьогодні для боротьби з бактеріальними інфекціями птиці, а також із лікувально-профілактичною метою, ефективними є антибактеріальні ветеринарні препарати, що містять тилозину тартрат.*

355. Авдос'єва І. Протидія мікоплазмі / І. Авдос'єва, Н. Остапів // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 90-92.

356.

*Особливо небезпечним для птахівництва є захворювання птиці на мікоплазмоз. Про це захворювання і боротьбу з ним йдеться у даній статті.*

356. Авдосьєва І. К. Ефективні програми раціонального використання ветеринарних препаратів, що містять тилозину тартрат, проти бактеріальних інфекцій / І. К. Авдосьєва, Н. В. Остапів // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 8. – С. 50-56.

357. Авдосьєва І. К. Ефективні програми раціонального використання ветеринарних препаратів, що містять тилозину тартрат, проти бактеріальних інфекцій / І. К. Авдосьєва, Н. В. Остапів // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 1. – С. 60-67.

358. Боротьба зі стафілококозом / А. Федів, О. Щепен-товська, О. Шаян, І. Гавриленко // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 108-110.

359. Вплив комбінованого застосування пробіотика, гіпохлориту та лігнін-вугільного сорбенту на живу масу курчат / З. Г. Горбенко, О. В. Труфанов, В. О. Труфанова [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 1. – С. 37-40.

360. Глисты у кур [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://7ogorod.ru/domashnyaya-ptica/glisty-u-kur.html#i-3>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье можно узнать о специфике заболевания, о способах лечения гельминтоза у кур, в том числе народными средствами , о препаратах от паразитов для кур, профилактических мерах против гельминтоза.*

361. Ефективний засіб проти кліща // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 114-116.

*Червоний курячий кліщ є одним із найнебезпечніших кро-*

*восисних паразитів, що провокує зниження продуктивності птиці та завдає суттєвої економічної шкоди господарствам.*

362. Живі ліки // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 62-63.

*Пробіотики допомагають підвищити економічну ефективність виробництва й в умовах обмеження застосування лікарських засобів є надійними інструментом зниження захворюваності птиці. Про ефективність дії препарату Laviran йдеться у цій статті.*

363. Зон Г. Кишковий спірохетоз / Г. Зон, Л. Івановська // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 110-112.

*В цій статті йдеться про діагностику і лікування кишкового спірохетозу птиці.*

364. Кавкало В. Паразити у курей: які бувають, як лікувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://remontu.com.ua/paraziti-u-kurej-yaki-buvayut-yak-likuvati>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

*Про паразитарні хвороби курей та методи профілактики і лікування курей від бліх, клопів і кліщів.*

365. Как избавиться от кожных паразитов у кур – какие лекарства помогут [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://pticevodam.info/kozhnye-parazity-u-kurits>. – Дата последнего доступа: 10.12.2019

366. Как лечить кур. Эффективные препараты при распространенных заболеваниях [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <https://www.systopt.com.ua/ru/kak-lechyt-kur-effektivnye-preparaty-pri-rasprostranennyh-zabolevaniyah>. – Дата останнього доступу : 28.11.2019

367. Касперук Е. Ю. Обзор основных офтальмологических препаратов, используемых в ветеринарии / Е. Ю. Касперук // Мир ветеринарии. – 2015. – № 1. – С. 30-34.

368. Кассан К. Чи потрібна ротація / К. Кассан // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 84-88.

*Щоб уникнути розвитку резистентності мікроорганізмів до дезінфектанту, необхідно обирати препарат широкої дії з незначним впливом на ефлюксни насоси.*

369. Клоп – порушник снів курки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.redfeatherfarm.org/696-bedbug-chicken-dream-intruder.html>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

*Клопи мучать не лише нас, а й наших курей. Поширюються вони в основному на Півдні, де тепло і комфортно і можуть бути переносниками серйозних захворювань. Жити клопи у курей можуть як на тілі, так і в самому приміщенні. Про методи боротьби з клопами розповість ця стаття.*

370. Косенко Ю. М. Перспективи впровадження ветеринарного фармаконагляду в Україні / Ю. М. Косенко // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 1. – С. 4-5.

371. Коцюмбас І. Я. Оцінка впливу ветеринарних препаратів на імунну систему / І. Я. Коцюмбас // Ефективне тваринництво. – 2015. – № 6. – С. 33-36.

372. Краснянчук І. В. Дорамектин - ефективність доведено! / І. В. Краснянчук // Тваринництво сьогодні. – 2018. – № 1. – С. 50-52.

*Про протипаразитарні лікарські препарати в ветеринарії.*

373. Кук Т. Коктейль проти бактерії / Т. Кук // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 116-117.

*Ретельно підібраний бактеріофаговий коктейль проти сальмонели - це інноваційна та потужна стратегія, яка допомагає запобігти цьому типу інфекції у птиці.*

374. Курячі блохи: лікування курей і як вивести з курника [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bestinsectkiller.com/how-to-quickly-get-rid-of-chicken-fleas-844241>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

375. Легко запобігти кокцидіозу // Наше птахівництво. – 2019. – № 6. – С. 100-101.

*Проблему кокцидіозу можна запобігти використовуючи сучасні препарати, без додаткової "хіміотерапії".*

376. Малахеева Л. И. Резистентность микроорганизмов и современная стратегия использования антибактериальных препаратов / Л. И. Малахеева // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 1. – С. 25-28.

377. Матрипула С. Б. Кокцидиоз и глисты у кур: лечение, профилактика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=QSh8GIkw46A>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

378. Моисеенко Л. С. Незаразные болезни птиц / Л. С. Моисеенко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 6. – С. 32-33.

379. Моисеенко Л. С. Незаразные болезни птиц / Л. С. Моисеенко // Птахівництво. Україна. – 2019. – № 7-8. – С. 18-19.

380. Нагорна Л. Стрептококкоз продуктивної птиці / Л. Нагорна // Наше птахівництво. – 2018. – № 2. – С. 82-85.

*Про стрептококоз – хворобу у птиці. Про встановлення діагнозу, клінічні ознаки хвороби та заходи з ліквідації захворювання можна дізнатися прочитавши цю статтю.*

381. Неживенко В. Achtung, микотоксини! / В. Неживенко // *Зерно*. – 2018. – № 11. – С. 188-190.

*Про боротьбу з мікотоксинами, про профілактику мікотоксикозів можна дізнатися з цієї статті.*

382. Новаковський Д. Гепатопротектори в лікуванні отруєнь / Д. Новаковський // *Наше птахівництво*. – 2019. – № 5. – С. 112-114.

*За гострих або хронічних отруєнь птиці після усунення першопричини слід проводити детоксикацію організму й застосовувати лікарські препарати з гепатопротекторною дією.*

383. Новаковський Д. Застосування гепатопротекторів для лікування отруєнь промислової птиці / Д. Новаковський // *Тваринництво сьогодні*. – 2019. – № 8. – С. 46-48.

*У разі гострих або хронічних отруєнь птиці із знищенням причини слід проводити детоксикацію організму й застосовувати лікарські препарати з гепатопротекторною дією. В статті розглянуто основні компоненти, які входять до складу гепатопротекторів, та їхню дію в організмі.*

384. Обработка курей от блох, клещей, пероедов. Препарат Барс [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=97RX7utsYIA>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

385. Позбавляємося від курячих бліх: найефективніші препарати для боротьби [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.fermerstvo.org.ua/blohu-v-kur.html>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019

386. Практичні навички боротьби зі стафілококозом птиці в бройлерних господарствах Західної України / А. Федів, О. Щербентовська, О. Шаян, І. Гавриленко // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 7. – С. 38-41.

387. Природний захист // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 76-78.

*Доведено, що натуральні протимікробні агенти сприяють формуванню здорового кишківника птиці й захисту від інфекційних агентів.*

388. Синбіотики й вакцинація // Наше птахівництво. – 2019. – № 3. – С. 74-75.

*В цій статті йдеться про те, що підтримка здоров'я кишківника птиці пробіотиками на основі пребіотика та молочнокислих бактерій може поліпити її імунну відповідь.*

389. Сучасні тенденції застосування препарату "Трифузол" 1% у птахівництві / І. Я. Коцюмбас, І. К. Авдосьєва, В. В. Парченко [та ін.] // Тваринництво сьогодні. – 2017. – № 4. – С. 25-27.

390. Сучасні тенденції препарату "Трифузол" 1% у птахівництві / І. Я. Коцюмбас, І. К. Авдосьєва, В. В. Парченко [и др.] // Тваринництво сьогодні. – 2019. – № 3. – С. 61-63.

391. Тепловой стресс больше не страшен вашей птице // Корми і факти. – 2017. – № 3. – С. 24-25.

392. Фотіна Т. Комфорт для печінки / Т. Фотіна, Є. Ващик // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 104-106.

*Для поліпшення процесів метаболізму в печінці птиці, а також зниження ризику розвитку жирової дистрофії рекомендується додавати кормову добавку з гепатопротекторною дією.*

393. Хвостик В. Інфекційний синовіт / В. Хвостик // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 120-121.

*Надмірна щільність поголів'я, підвищена концентрація аміаку в приміщенні, порушення температурно-вологісного режиму та назбалансованість раціону сприяють розповсюдженню інфекційного синовіту в птиці. Про клінічну діагностику і лікування цієї хвороби йдеться в цій статті.*

394. Хвостик В. Мікоплазмоз птиці / В. Хвостик // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 100-101.

*Інфікування індиків і курей мікоплазмою є однією з найрозповсюдженіших причин виробничих витрат у птахогосподарствах у більшості країн світу. Про лікування від мікоплазмозу домашньої птиці йдеться у цій статті.*

395. Чем когут болеть куры и цыплята в домашнем хозяйстве? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://prokurg.ru/zdorovye/chem-boleyut-405>. – Дата последнего доступа : 10.12.2019.

*В этой статье рассмотрены основные болезни кур, их симптомы и лечение.*

396. Щербентовська О. Боротьба з кокцидіозом / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 5. – С. 118-120.

*Кокцидіоз - захворювання, спричинені кишковими паразитами роду Eimeria, що супроводжується ентероколітом і високою летальністю серед молодяку птиці. Про особливості захворювання і засоби боротьби з цим захворюванням йдеться в цій статті.*

397. Щербентовська О. Уберегтись від харчового патогену / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 4. – С. 76-78.

*Для запобігання поширенню сальмонельозу в господарствах слід вжити спеціальних лікувальних заходів, сприяти*



*покращенню здоров'я птиці та забезпечити відновлення мікробіоценозу її кишківника.*

398. Щербентовська О. Червоні кліщі збільшують популяцію / О. Щербентовська // Наше птахівництво. – 2019. – № 2. – С. 105-106.

*Одним з паразитів, що завдають значних проблем у птахівництві, є червоні кліщі (*Dermanyssus gallinae*). Червоні кліщі не є комахами, це павукоподібні арахніди. Вони уражають птицю, рідше - деяких ссавців. Про боротьбу з червоними кліщами у курей йдеться у цій статті.*

399. Як вивести глистів у курей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://woodstar.com.ua/jak-vivesti-glistiv-u-kurej>. – Дата останнього доступу : 10.12.2019.

## Авторський покажчик

### А

Абдрахимов Р. Р. 82, 83  
 Абдуллоев Х. С. 1, 2  
 Авдосєва І. 289  
 Авдос'єва І. 354  
 Авдос'єва І. К. 279, 300  
 Авдосьєва І. 5, 6, 7, 8, 236,  
 276, 277, 355, 356  
 Авдосьєва І. К. 9, 86, 110,  
 130, 160, 278, 325, 346, 357,  
 358, 390, 391  
 Айєл В. 10, 280  
 Айєл В. 11, 281  
 Андрієнко Ю. В. 135  
 Ашаш У. 12, 282

### Б

Бакрі Х. 41, 295  
 Бакулин В. А. 13, 14, 15, 16,  
 17, 163, 213, 237, 283, 284  
 Баргєнев А. А. 78, 145, 146,  
 147, 319  
 Басараб В. Б. 86, 325  
 Басараб О. 6, 276, 289  
 Басараб О. Б. 4, 58, 300  
 Башєнко М. І. 164  
 Безкоморна В. М. 18, 63  
 Березовський А. В. 19, 20, 21,  
 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29,  
 30, 31, 32, 33, 214  
 Білецька Г. 73  
 Білш Г. 65, 125

Борисєнкова А. Н. 34, 132  
 Боровко А. Н. 197, 338  
 Боствіронноіс К. 285  
 Бочєнин Ю. И. 286  
 Вабищєвич Ф. 107, 344

### В

Ванді Л. 240  
 Василенко Т. О. 18, 63, 109,  
 345  
 Васянович О. 288  
 Ващик Є. 393

### Г

Гавриков А. В. 94  
 Гавриленко І. 359, 387  
 Гадзєвич О. 36  
 Гаркавенко Т. О. 62  
 Гірковий А. 203  
 Гончар О. Ф. 164  
 Горбенко З. Г. 360

### Д

Дарді М. 169, 292  
 Дворська Ю. 39, 293  
 Джендза Д. А. 134  
 Дзядзько М. 242, 294  
 Дмитриєв Д. В. 111  
 Дмитриєва М. Е. 40  
 Донник И. М. 98  
 Древаль Д. В. 143  
 Дронов О. 41, 295

- Е**  
Егоров И. А. 244
- Є**  
Єфімова О. М. 170
- Ж**  
Жейнова Н. 42, 43, 44, 45, 46, 136, 243, 296
- З**  
Зон Г. 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 137, 138, 364  
Зоценко В. 56
- І**  
Івановська Л. 48, 51, 52, 54, 55, 137, 138, 364  
Іващенко О. 107, 173, 298, 318, 344  
Іващенко О. А. 174, 299
- К**  
Кавкало В. 176, 301, 365  
Касперук Е. Ю. 368  
Кассан К. 140, 369  
Килименко В. 61, 107, 302, 303, 344  
Клименко В. 304  
Клименок О. М. 62  
Коедейк Р. 285  
Кокарев А. В. 63  
Кокарев А. В. 109, 170, 345  
Колодій Г. В. 278  
Корелла К. С. 305, 307  
Корелла Х. С. 64, 306
- Косенко Ю. М. 371  
Коцюмбас Г. 65  
Коцюмбас І. Я. 110, 346, 372, 390, 391  
Краєвська І. 66  
Краснобаєва О. 349  
Краснянчук І. В. 181, 373  
Кротова М. 222  
Крюкова В. В. 84  
Крюкова Л. 182  
Кузьмин А. А. 197, 338  
Кук Т. 374  
Кушнір В. І. 279
- Л**  
Лаптєв Ю. 349  
Ласкавий В. Н. 78, 145  
Ласкавый В. Н. 146  
Лимаренко А. А. 183  
Лохов В. 225, 240, 308  
Лук О. М. 129, 351  
Лук'яненко Л. М. 141  
Лымаренко А. А. 245  
Люкштадт К. 309
- М**  
Мавромихалис И. 310  
Майкл А. 12, 282  
Макаров В. В. 1, 2  
Малахеева Л. И. 377  
Масюк Д. М. 18, 63, 109, 170, 345  
Матрипула С. Б. 378  
Мащенко Ю. 107, 344  
Медведенко О. 246

Мельник В. 311  
 Мельничук І. 289  
 Мельничук І. Л. 86, 325  
 Менжик Т. 67, 68  
 Мисько Г. Л. 160  
 Мишин В. С. 185  
 Мовенко О. 186, 312  
 Моисеєнко Л. С. 247, 379,  
 380

## Н

Нагорна Л. 69, 70, 71, 72, 142,  
 187, 188, 226, 227, 248, 249,  
 250, 313, 314, 381  
 Нагорна Л. В. 200  
 Наливайко Л. 73  
 Неверковець Н. Ю. 74  
 Недвига В. 315  
 Неживенко В. 382  
 Немашкало А. 75  
 Нечипуренко А. 305, 307  
 Нечипуренко О. 76, 316, 318  
 Нечипуренко О. О. 174, 190,  
 299, 317  
 Нижник Б. Ю. 143  
 Николайчук С. П. 191  
 Ніколаєнко Ю. 73  
 Новаковський Д. 251, 252,  
 253, 383, 384  
 Новикова О. Б. 77, 78, 79, 80,  
 81, 82, 83, 84, 144, 145, 146,  
 147, 148, 319

## О

Околелова Т. М. 344

Остапів Н. 7, 356  
 Остапів Н. В. 130, 131, 357,  
 358

## П

Павлова М. А. 77, 84, 144,  
 147, 319  
 Падовський А. 3, 354, 320,  
 321, 322  
 Палій А. 36, 85, 229, 255  
 Палій А.П. 171  
 Пантоха Л. 149, 192, 256, 323  
 Парченко В.В. 110, 346, 390,  
 391  
 Пащенко А. Г. 279  
 Подобед Л. 261, 326  
 Подобед Л. И. 244, 257, 258,  
 259, 260  
 Покрова Г. А. 328  
 Пономарьова С. А. 9, 278  
 Попадюк М. М. 74  
 Попова Г. 75  
 Постоєнко В. 75  
 Прибузький М. 262  
 Прокудіна Н. 88, 89, 90, 91,  
 92, 151, 230, 231, 232, 263,  
 264, 265, 266, 331, 332  
 Прохорова Ю. В. 94  
 Пругло В. В. 111  
 Прудіус Т. 335

## Р

Регенчук В. 3, 6, 8, 276, 277,  
 289, 354

Регенчук В. В. 4, 58, 86, 300, Фотіна Т. І. 200  
325

Рубан Б. В. 268, 269  
Руда М. 288

### С

Садовников Н. В. 98  
Садчиков А. 196  
Сахацкий И. Н. 197, 338  
Сахацький І. М. 100  
Селіщева Н. В. 135  
Семенко О. В. 198  
Сенюшкин С. 186, 312  
Сергеев А. 339  
Скиба Б. 341  
Славянська В. 101, 154  
Слюсарь А. 342  
Старов С. К. 103  
Степанова Н. О. 135  
Стець В. 104  
Стець В. В. 105, 106  
Стець О. В. 198  
Стецький Р. 318  
Стоунрок Р. 108

### Т

Трефилов Б. Б. 111  
Труфанов О. В. 360  
Труфанова В. О. 360

### Ф

Федів А. 236, 359, 387  
Фисинин В. И. 244  
Фотіна Г. 112  
Фотіна Т. 113, 114, 115, 116,  
117, 118, 157, 273, 393

### Х

Хансен С. 285  
Хвостик В. 119, 120, 394, 395  
Хвостик В. П. 348

### Ш

Шастак Є. 134  
Шаталов С. А. 170  
Шаян О. 359, 387  
Шварц А. 349  
Шевченко Є. А. 164  
Шоміна Н. 122

### Щ

Щебентовська О. 123, 124,  
125, 126, 127, 128, 203, 204,  
205, 350, 359, 387, 397, 398,  
399

### Э

Эльед Б. 275

### Я

Ярошко М. 208  
Ястребов К. Ю. 129, 351

### В

Вech G. 209, 353

### К

Korver D. R. 159

### М

March R. 209, 353

**P**

Pages M. 209, 353

**Y**

Yegani M. 159



## ЗМІСТ

<b>ПЕРЕДМОВА</b>	<b>3</b>
<b>ВСТУП</b>	<b>4</b>
Інфекційні та вірусні хвороби курей	7
Бактеріальні хвороби курей	23
Протозойні та паразитарні хвороби курей	27
Грибкові хвороби курей	34
Інші хвороби курей	38
Профілактика захворювань курей	44
Лікування курей	56
<b>АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК</b>	<b>65</b>



# **Хвороби курей**

Рекомендаційний покажчик літератури

*Укладач:* **Фисенко** Інна Анатоліївна

*Редактори:* О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

*Комп'ютерний набір:* І. А. Фисенко

*Дизайн і верстка:* Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж \_\_\_ прим. Зам. № \_\_\_

Надруковано у видавничому відділі  
Миколаївського національного аграрного університету  
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе,9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:  
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: [lib.mnau.edu.ua](http://lib.mnau.edu.ua)